

Józef Młyński

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Gabriela Szarek

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Sprawozdanie II Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Konteksty Polityki Społecznej i Pracy Socjalnej. Polityka – Zarządzanie – Edukacja”

Dnia 10.06.2025 r. o godzinie 9:30 w Małopolskim Centrum Nauki Cogiteon w Krakowie rozpoczął się pierwszy dzień II Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. *Konteksty Polityki Społecznej i Pracy Socjalnej. Polityka – Zarządzanie – Edukacja*. Uroczystość rozpoczęło powitanie uczestników przez Komitet Organizacyjny pod przewodnictwem dra hab. Józefa Młyńskiego, prof. UKEN, który w swoim wystąpieniu podkreślił, że w centrum uwagi są ludzie – ich potrzeby, bezpieczeństwo, godność i możliwości rozwoju. Zwrócił uwagę, że bez ścisłej współpracy międzysektorowej nie uda się znacząco poprawić jakości pracy socjalnej. Organizatorami konferencji byli Instytut Zarządzania i Spraw Społecznych oraz Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Wydarzenie odbyło się pod patronatem honorowym prof. dra hab. Piotra Borka – Rektora Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Łukasza Smółki – Marszałka Województwa Małopolskiego, Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej, Polskiego Stowarzyszenia Szkół Pracy Socjalnej oraz Stowarzyszenia Familiaris.

Uroczystego otwarcia dokonali, przedstawiając okolicznościowe przemówienia: mgr Marta Malec-Lech – Członek Zarządu Województwa Małopolskiego, prof. UKEN dr hab. Michał Rogoż – Prorektor ds. Nauki, Uniwersytet

Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, prof. dr hab. Roman Kochnowski – Dziekan Wydziału Nauk Społecznych, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, prof. dr hab. inż. Andrzej Kozera – Dyrektor Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, prof. UKEN dr hab. Norbert G. Pikuła – Dyrektor Instytutu Zarządzania i Spraw Społecznych, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, prof. dr hab. Mirosław Grewiński – Rektor Uczelni Korczaka w Warszawie, Prezes Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej, prof. dr hab. Anna Kanios – Prezes Polskiego Stowarzyszenia Szkół Pracy Socjalnej, dr Kazimierz Koprowski – Dyrektor Małopolskiego Centrum Nauki Cogiteon w Krakowie, który jako gospodarz miejsca przywitał również wszystkich uczestników wydarzenia, podkreślając rolę współpracy z Uniwersytetem Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

W kolejnych przemówieniach głos zabrali znamienici goście: Prorektor ds. Nauki UKEN – dr hab. Michał Rogoż, prof. UKEN, który omówił wyzwania współczesnej polityki społecznej, zwracając uwagę na trwałe problemy systemów wsparcia oraz rosnące potrzeby pomocy społecznej w dzisiejszym świecie, oraz Dziekan Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie – prof. dr hab. Roman Kochnowski, wraz z prof. dr hab. inż. Andrzejem Kozera, Dyrektorem Instytutu Prawa, Ekonomii i Administracji UKEN. Prof. UKEN dr hab. Norbert G. Pikuła, Dyrektor Instytutu Zarządzania i Spraw Społecznych UKEN, wręczył nagrodę prof. dr hab. Józefowi Młyńskiemu – artefakt z okresu UP, podkreślając przy tym ostatnie osiągnięcie uhonorowanego nadaniem tytułu doktora honoris causa przez Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Iona Creangă w Kiszyniowie w Mołdawii (UPSC). Rektor przekazał następnie głos drowi hab. Norbertowi G. Pikule, prof. UKEN, również posiadającemu tytuł doktora honoris causa UPSC, który podkreślił, że to wyróżnienie wzmacnia współpracę naukową między Polską a Mołdawią, i przywitał prof. Valentină Constantinovă, przedstawiciela UPSC. Z tej okazji dr hab. Norbert G. Pikuła wskazał na zasługi prof. Józefa Młyńskiego dla nauki w Polsce i za granicą. Symboliczną statuetkę wręczono prof. Józefowi Młyńskiemu w dowód wdzięczności za wkład w rozwój nauki i współpracę międzynarodową. Natomiast Dziekan Wydziału Nauk Społecznych UKEN w Krakowie, prof. dr hab. Roman Kochnowski, nawiązując do długoletniej współpracy, w szczególny sposób przywitał dr Marię Zrałek, prof. Akademii Humanitas w Sosnowcu, po czym przedstawił krótki przegląd polskiej polityki społecznej.

W imieniu Marszałka Województwa Małopolskiego Łukasza Smółki oraz Członkini Zarządu Województwa Małopolskiego Marty Malec-Lech głos zabrała mgr Wioletta Wilimska, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie. Wskazała na interdyscyplinarny charakter konferencji, która łączy naukę z praktyką społeczną. Poruszyła również tematykę

kluczowych wyzwań społecznych XXI wieku, takich jak postępujące zmiany demograficzne (w tym starzenie się społeczeństw), dynamiczny rozwój technologii, migracje, zmiany klimatyczne oraz wzrastające zapotrzebowanie na nowe formy wsparcia społecznego.

W dalszej części Prezes Polskiego Stowarzyszenia Szkół Pracy Socjalnej (PSSPS) prof. dr hab. Anna Kanios – podkreślając wagę zarówno obecności stacjonarnej, jak i udziału zdalnego – zwróciła uwagę na rolę integracji środowiska i dialogu oraz znaczenie praktyki w pracy socjalnej, która w połączeniu z teorią ma największą moc, dziękując również Komitetowi Organizacyjnemu za zaproszenie. Natomiast dr Anna Zasada-Chorab, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Katowicach, wspomniała o dynamicznych zmianach związanych m.in. z rozwojem AI. Wskazała, że dzisiejsze wyzwania, takie jak bezpieczeństwo socjalne, wymagają nowego podejścia. W województwie śląskim szczególnie istotne są te związane ze starzeniem się społeczeństwa. Podkreśliła dobrą współpracę z Małopolską i życzyła uczestnikom owocnych obrad oraz refleksji nad przyszłością. Na zakończenie tej części dr hab. Józef Młyński, prof. UKEN, zaprosił do wygłoszenia przemówienia Prezes Polonijnego Stowarzyszenia „Familiaris” we Freibergu im. Breisgau (Niemcy) mgr Katarzynę Białecką-Urbańską, która podziękowała za możliwość reprezentowania Polonii, przedstawiła cele stowarzyszenia oraz podkreśliła rolę budowania sieci wsparcia dla Polaków poza krajem. Skierowała wyrazy wdzięczności do Komitetu Organizacyjnego i prelegentów, podkreślając ich wkład w przygotowanie wydarzenia. Szczególne podziękowania wyrażono wobec osób zaangażowanych w działalność na rzecz Polonii i Polaków za granicą, a także wobec środowisk naukowych, które wspierają organizację takich spotkań.

W sesji inauguracyjnej konferencji głos zabrał dr Kazimierz Koprowski, Dyrektor Małopolskiego Centrum Nauki Cogiteon w Krakowie, gospodarz miejsca. Powitawszy znamienite gremium naukowe i społeczne, zwrócił uwagę na aktualne wyzwania pracy socjalnej, wynikające m.in. z zaniku rodziny wielopokoleniowej i osamotnienia osób starszych, oraz podkreślił rolę państwa i samorządów. Ważnym elementem otwarcia była również refleksja nad wychowaniem do wartości. Poruszono temat odpowiedzialności młodego pokolenia, zwracając uwagę na procesy takie jak emigracja, zmieniający się model rodziny, a także konieczność pielęgnowania więzi międzypokoleniowych i obowiązków wobec osób starszych. Wskazano, że praca społeczna i socjalna wymaga nie tylko profesjonalizmu, ale także empatii i głębokiego osadzenia w wartościach humanistycznych.

Przywitanie oraz uroczyste otwarcie Międzynarodowej Konferencji Naukowej zakończono przesłaniem o potrzebie współpracy, refleksji i wspólnego poszukiwania rozwiązań realnych problemów społecznych. Podkreślono, że konferencja stanowi nie tylko forum wymiany wiedzy, lecz przede

wszystkim przestrzeni projektowania przyszłości w duchu dialogu, integracji i troski o człowieka.

Pierwsza sesja plenarna konferencji, zatytułowana *Polityka społeczna w kontekście nowych uwarunkowań społecznych*, odbyła się pod przewodnictwem prof. dra hab. Janusza Gierszewskiego oraz prof. UW dra hab. Cezarego Smuniewskiego. Pierwszym prelegentem był prof. dr hab. Julian Auleytnier z Uczelni Korczaka w Warszawie, który w swoim wystąpieniu pt. *Nierozwiązane problemy społeczne współczesnej Polski* przedstawił najważniejsze wyzwania stojące obecnie przed polską polityką społeczną. Omówił kwestie demograficzne, ubóstwo, przemoc wobec dzieci, wykluczenie komunikacyjne oraz rosnące uzależnienia, wskazując, że wiele problemów różnicuje się w zależności od grupy wiekowej. Zwrócił uwagę na brak spójnej polityki migracyjnej, rosnącą emigrację oraz negatywny wpływ internetu – w tym szerzenie mowy nienawiści – szczególnie wśród młodych ludzi. Kolejnym prelegentem był prof. hab. Jerzy Krzyszkowski z Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie, który w referacie pt. *Między państwem opiekuńczym a opiekuńczym społeczeństwem – dylematy zarządzania w lokalnej polityce społecznej* poruszył problem zarządzania pomocą społeczną na poziomie lokalnym. Podkreślił znaczenie elastycznych, lokalnych rozwiązań instytucjonalnych oraz trudności wynikające z niepełnej decentralizacji. Zaprezentował koncepcję pola instytucjonalnego i wskazał rolę samorządów w kreowaniu innowacyjnych działań. Zwrócił uwagę na konieczność rozwoju systemu kształcenia menedżerów polityki społecznej, a także zaproponował konkretne rozwiązania, takie jak wprowadzenie superwizji kierownictwa, edukacja dorosłych w modelu *study circle* oraz rozwój refleksyjnego podejścia w zarządzaniu. Referat wywołał duże zainteresowanie uczestników i stał się podstawą ożywionej dyskusji. Trzecim prelegentem był prof. dr hab. Jacek Sroka, który przedstawił referat pt. *Transfer wiedzy i technologii – brzmi interesująco, ale czy to w ogóle jest istotne dla polityki społecznej?* Pokazał transfer technologii jako proces łączący świat nauki i biznesu, w którym kluczową rolę odgrywają centra transferu technologii. Podkreślił, że najbardziej efektywne są interdyscyplinarne zespoły łączące kompetencje akademickie z wiedzą inżynierską i zarządczą. Zwrócił uwagę na potrzebę długofalowych relacji uczelni z firmami, opartych na zaufaniu i wspólnych celach, a także na bariery kulturowe występujące pomiędzy światem nauki a biznesem. Zaznaczył konieczność przygotowania naukowców do współpracy z sektorem gospodarczym poprzez szkolenia i mentoring oraz rolę instytucjonalnego wsparcia – zarówno na poziomie uczelni, jak i polityki państwa.

Druga sesja plenarna konferencji, pt. Bezpieczeństwo społeczne, przeobrażenia demograficzne i edukacja wobec wyzwań współczesności, była moderowana przez prof. UW dra hab. Marka Rymśkę oraz dra hab. Krzysztofa Chaczkę. Pierwszy referat wygłosił prof. dr hab. Janusz Gierszewski

z Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku, analizując zjawisko starzenia się społeczeństwa z perspektywy nauk o bezpieczeństwie. Przedstawił koncepcję sekurytyzacji demografii jako potencjalnego zagrożenia strategicznego, wskazując trzy kluczowe wymiary: obronny, obrony cywilnej oraz odporności strategicznej. Zaprezentowany wskaźnik mobilizacji MCI pokazał drastyczny spadek zdolności mobilizacyjnej państwa w ciągu ostatniej dekady. Profesor podkreślił potrzebę zdecydowanych działań instytucjonalnych w obliczu tej transformacji. W kolejnym wystąpieniu prof. dr hab. Anna Kanios z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie zwróciła uwagę na skutki starzenia się społeczeństwa dla praktyki pracy socjalnej. Omówiła złożoność potrzeb seniorów oraz konieczność holistycznego podejścia. Podkreśliła znaczenie edukacji kadr, rozwoju lokalnych sieci wsparcia oraz wdrażania nowoczesnych technologii, takich jak teleopieka, w polityce senioralnej. Natomiast prof. dr hab. Maria Zralek w referacie pt. *Coraz dłuższe życie – klęska czy wyzwanie?* uznała zjawisko starzenia za poważne wyzwanie społeczno-gospodarcze. Zwróciła uwagę na potrzebę uniwersalnego projektowania przestrzeni oraz prowadzenia dialogu z osobami starszymi. Kolejnym prelegentem była dr hab. Małgorzata Stochmal, która zaprezentowała perspektywę krytyczno-realistyczną w badaniach nad edukacją. Ukazała, jak dynamicznie zmienia się rzeczywistość społeczna, a edukacja powinna integrować wiedzę praktyczną z refleksją nad społeczeństwem. Wskazała na potrzebę łączenia klasycznych modeli edukacyjnych z nowoczesnymi koncepcjami kształcenia kompetencji. Ostatnią prelegentką w tej sesji była prof. dr hab. Joanna Szczepaniak-Sienniak z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, która przedstawiła wyniki badań społecznych dotyczących uprawnień do świadczeń. Z badań wynika m.in., że znaczna część społeczeństwa uważa, iż świadczenia są nadużywane, a kontrola państwa jest niewystarczająca. Wskazała również na społeczne przyzwolenie dla niektórych zachowań, np. uzyskiwania ubezpieczenia zdrowotnego, jednocześnie zauważając rosnącą akceptację społeczną dla pobierania świadczeń.

Pierwszy dzień konferencji zwieńczyła debata *Wyzwania XXI wieku dla polityki społecznej, zarządzania i edukacji – globalnie i lokalnie* z udziałem ekspertów ze środowiska akademickiego i instytucji publicznych. Moderatorami debaty byli dr hab. Beata Ziębińska, prof. UKEN, oraz dr hab. Marek Klimek, prof. UKEN. Ekspertami w referowanym temacie byli: prof. dr hab. Mirosław Grewiński – Rektor Uczelni Korczaka w Warszawie i Prezes Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej; prof. dr hab. Zbigniew Olesiński – Akademia Finansów i Biznesu Vistula; prof. UW dr hab. Marek Rymśa – Uniwersytet Warszawski; prof. UW dr hab. Cezary Smuniewski – Uniwersytet Warszawski; dr hab. Krzysztof Chaczko – Zastępca Dyrektora Instytutu Zarządzania i Spraw Społecznych UKEN; mgr Wioletta Wilimska – Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie; oraz dr Anna

Zasada-Chorab – Prezes Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej w Katowicach. Moderatorzy prowadzili debatę, formułując pytania dotyczące wyzwań stojących przed polityką społeczną, zarządzaniem i edukacją, prosząc ekspertów o odniesienie się do nich z perspektywy badań naukowych, doświadczeń praktycznych oraz zainteresowań akademickich. Dyskusja koncentrowała się na następujących zagadnieniach: deinstytucjonalizacja usług społecznych w kontekście współczesnych wyzwań; zarządzanie edukacją w warunkach dynamicznych przemian społecznych i technologicznych; rozwój centrów usług społecznych odpowiadających na potrzeby lokalnych wspólnot; oraz bezpieczeństwo społeczne jako fundament stabilności i godności życia obywateli. Uczestnicy debaty zastanawiali się również, czy analizując dorobek polskiej pomocy społecznej z przeszłości, zwłaszcza z okresu II Rzeczypospolitej, można odnaleźć wskazówki i inspiracje istotne dla współczesnych czasów. Istotnym obszarem refleksji było także zarządzanie polityką społeczną na poziomie regionalnym, czego przykładem są doświadczenia województwa małopolskiego i śląskiego, starające się łączyć tradycję instytucjonalną z innowacyjnymi formami wsparcia oraz partnerską współpracą różnych sektorów. W debacie pojawiły się również pytania publiczności, pogłębiające refleksję i otwierające nowe perspektywy spojrzenia na poruszane zagadnienia. Dyskusja miała charakter żywy i wielowątkowy, a wymiana poglądów między ekspertami a uczestnikami spotkania podkreśliła znaczenie dialogu w poszukiwaniu rozwiązań dla współczesnych problemów społecznych.

Zakończenie pierwszego dnia konferencji upłynęło w atmosferze refleksji i inspirującej wymiany myśli. Po intensywnych panelach naukowych i debacie uczestnicy mieli okazję odpocząć przy akompaniamencie duetu fletowego w wykonaniu Karoliny Klimek i Julii Niedźwiadek-Saneckiej. Następnie zwiedzili wystawy stałe oraz ekspozycje dzieł Andy’ego Warhola w Małopolskim Centrum Nauki Cogiteon, co stanowiło dodatkową okazję do integracji. Dzień został zwieńczony uroczystą kolacją w restauracji Sukiennice na Rynku Głównym w Krakowie – miejscu wyjątkowym, podkreślającym rangę wydarzenia i sprzyjającym budowaniu relacji w środowisku akademickim i eksperckim.

Drugi dzień II Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. *Konteksty Polityki Społecznej i Pracy Socjalnej. Polityka – Zarządzanie – Edukacja* rozpoczął się 11 czerwca 2025 r. o godzinie 8:45 w Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Dzień inaugurujący obrady miał wyjątkową oprawę artystyczną – uczestnicy mogli wysłuchać nastrojowej piosenki poświęconej pracy socjalnej, przygotowanej specjalnie na tę okazję. Wokalnie utwór wykonała Klaudia Pancerz, studentka III roku kierunku praca socjalna, której głos w subtelny sposób oddał emocje towarzyszące codziennej pracy socjalnej. Oprawę muzyczną wzbogaciła Julia Szarek, grając na skrzypcach, a całości

dopełnił Jakub Golonka, grając na gitarze. Występ został ciepło przyjęty przez uczestników, tworząc wyjątkową atmosferę i stanowiąc symboliczne, wzruszające otwarcie drugiego dnia konferencji.

Wydarzenie naukowe rozpoczęła sesja plenarna pt. *Zarządzanie, edukacja i polityka społeczna – praktyki, idee, przemiany*, którą moderowali prof. UR dr hab. Piotr T. Nowakowski oraz prof. UMCS dr hab. Małgorzata Kuśpit. Jako pierwszy wystąpił dr hab. Norbert G. Pikuła, dyrektor IZiSS UKEN w Krakowie, przedstawiając referat pt. *Kiedy stajesz się Liderem?*. Skoncentrował się na roli lidera w środowisku zawodowym i społecznym, podkreślając, że liderem się nie rodzimy – jest to efekt procesu rozwoju, pracy nad sobą i codziennego doskonalenia. Zwrócił uwagę na kluczowe kompetencje, takie jak komunikacja, odpowiedzialność, empatia, elastyczność oraz umiejętność budowania zaufania, podkreślając, że tylko świadomy i spójny wewnętrznie lider potrafi stworzyć efektywny i zmotywowany zespół. Kolejny referat pt. *Zarządzanie zasobami ludzkimi w pracy socjalnej. Rola menedżera* wygłosił prof. UKEN dr hab. Józef Młyński. Prezentacja, oparta na badaniach prowadzonych w województwie małopolskim, dotyczyła znaczenia liderów w systemie pomocy społecznej. Profesor podkreślił, że pracownicy socjalni posiadają potencjał i kompetencje leaderskie, jednak ich rozwój ograniczają bariery takie jak biurokracja, niskie wynagrodzenia czy ograniczone zasoby. Wskazał na konieczność wspierania pracowników poprzez szkolenia, superwizję oraz rozwój programów grupowego wsparcia, a także podkreślił rolę samorządów i menedżerów w budowaniu efektywnego systemu pomocy społecznej. Interesujące porównanie praktyki pracy socjalnej w Polsce i Mołdawii przedstawił prof. dr hab. Valentin Constantinov z Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Iona Creangă w Kiszyniowie, wygłaszając referat pt. *Management and Social Education for a Sustainable Democracy in the Context of the European Integration of the Republic of Moldova*. Zwrócił uwagę na różnice kulturowe i systemowe oraz podkreślił znaczenie wymiany międzynarodowej w rozwijaniu skutecznych modeli wsparcia społecznego. Zauważył, że mimo odmiennych uwarunkowań, kraje europejskie borykają się z podobnymi wyzwaniami w obszarze pracy socjalnej. Kolejnym prelegentem był MA Avril Edwards z University of York (Wielka Brytania) oraz Central China Normal University (Wuhan, Chiny), który zaprezentował referat pt. *Exploring Teacher Perspectives on Mentor Compensation: A Case Study from International Student Teachers in China*. Przedstawił wyniki badania jakościowego dotyczącego wynagradzania mentorów w edukacji, przeprowadzonego w Chinach na grupie międzynarodowych nauczycieli z sześciu krajów. Celem było zrozumienie, czy mentoring powinien być opłacany. Opinie uczestników były podzielone: część badanych postrzegała płatne mentorstwo jako formę sprawiedliwej gratyfikacji i narzędzie podnoszenia jakości kształcenia, inni obawiali się utraty autentyczności relacji. Zaproponowano hybrydowe,

kulturowo responsywne podejście, łączące formy finansowe i pozafinansowe, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego wsparcia i szkoleń dla mentorów. Ostatnim prelegentem sesji plenarnej był prof. UR dr hab. Piotr T. Nowakowski z Uniwersytetu Rzeszowskiego, który przedstawił referat pt. *Asystent rodziny wobec problemu nadopiekuńczości*. Podkreślił, że nadopiekuńczość w rodzinie stanowi istotne wyzwanie zarówno w wymiarze naukowym, jak i praktycznym, ponieważ ogranicza proces kształtowania autonomii dziecka oraz jego zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku społecznym. Z perspektywy teoretycznej asystent rodziny zobowiązany jest do diagnozy nadmiernych wzorców kontroli rodzicielskiej i wskazywania ich konsekwencji w rozwoju psychospołecznym dziecka. W praktyce jego zadaniem jest wspieranie rodziców w budowaniu równowagi między troską a umożliwianiem dziecku doświadczania odpowiedzialności, co sprzyja kształtowaniu kompetencji społecznych i emocjonalnych.

Po krótkiej przerwie rozpoczęły się obrady w dziesięciu równoległych sekcjach tematycznych.

Pierwsza sesja pt. *Educational Innovation and Challenges*, moderowana przez prof. dr hab. Valentina Constantinova oraz dr hab. Tamarę Munteanu, koncentrowała się na wyzwaniach i innowacjach we współczesnej edukacji. Sekcja odbyła się w formie zdalnej na platformie Microsoft Teams i skupiała się na edukacji międzykulturowej, inkluzji oraz rozwijaniu kompetencji cyfrowych. Assoc. Prof. PhD Andrei Braicov oraz Assoc. Prof. PhD Ilona Popovici (Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Iona Creangă w Kiszyniowie) przedstawili referat pt. *Pedagogical Model for Developing Digital Communication Skills in Education for Social Policy and Social Services*. Prezentacja opierała się na wynikach badań nad wykorzystaniem technologii chmurowych w edukacji. Opracowany model pedagogiczny znacząco wpłynął na rozwój kompetencji cyfrowych studentów – w grupie eksperymentalnej odnotowano wzrost do 78% w porównaniu do 38% w grupie kontrolnej. Zaobserwowano także poprawę umiejętności komunikacji interpersonalnej. Prelegenci omówili praktyczne zastosowania modelu w pracy socjalnej i polityce społecznej, podkreślając jego adaptacyjny charakter w różnych kontekstach edukacyjnych oraz wspieranie samodzielnego uczenia się i kreatywnego wykorzystania technologii. PhD Tamara Munteanu w referacie pt. *Promoting Cultural Diversity Through Education: A Synergistic Approach to Family-School Collaboration* zwróciła uwagę na znaczenie współpracy szkoły i domu rodzinnego w budowaniu otwartego i tolerancyjnego środowiska edukacyjnego. Podkreśliła rolę wspólnych projektów, spotkań i działań integracyjnych jako narzędzi wspierających edukację międzykulturową, rozwijających empatię oraz kompetencje społeczne uczniów. Wskazała również, że takie podejście redukuje stereotypy i wzmacnia poczucie przynależności w różnorodnych grupach uczniów. Assoc. Prof. PhD Afanas Dorin i Brigalda Arina (Państwowy

Uniwersytet Pedagogiczny im. Iona Creangă w Kiszyniowie) w referacie pt. *The Pedagogical-Technological Dimension of the Use of Drones in Teaching Mathematics* przedstawili innowacyjne metody wykorzystania dronów w nauczaniu matematyki. Podkreślili, że zastosowanie dronów zwiększa zaangażowanie uczniów, ułatwia zrozumienie trudnych pojęć geometrycznych i przestrzennych oraz wspiera interdyscyplinarne podejście w nauczaniu przedmiotów STEM. Assoc. Prof. PhD Veverița Tatiana (PUPIC w Kiszyniowie) w referacie pt. *Developing Professional Competencies in the Field of Social Work Through Blogs and Personal Websites* zaprezentowała, jak narzędzia cyfrowe, takie jak blogi i strony osobiste, mogą wspierać rozwój kompetencji zawodowych studentów pracy socjalnej. Podkreśliła znaczenie tworzenia własnych treści w rozwijaniu umiejętności komunikacyjnych i samodzielnego myślenia, a także roli cyfrowego portfolio w dokumentowaniu doświadczeń i prezentowaniu osiągnięć przed przyszłymi pracodawcami. Assoc. Assoc. Prof. PhD Valentina Mișlișchi oraz Full Prof. dr hab. Diana Antoci (PUPIC w Kiszyniowie) w referacie pt. *Social Adaptability of Learners: Theoretical and Praxiological Perspectives of Evaluation* omówiły znaczenie adaptacji społecznej uczniów i studentów w różnych kontekstach edukacyjnych. Wskazały na narzędzia diagnostyczne i metody oceny adaptacji, umożliwiające identyfikowanie potrzeb rozwojowych uczniów, co sprzyja włączeniu społecznemu i efektywności nauczania. Podkreśliły, że ocena adaptacji powinna uwzględniać zarówno czynniki indywidualne, jak i systemowe, w tym środowisko szkolne i wsparcie rówieśnicze. Assoc. Prof. Elena Puzur (PUPIC w Kiszyniowie) w referacie pt. *The Impact of Continuous Changes on the Psychosocial Adaptation of Personality* przedstawiła wpływ dynamicznych zmian społecznych i edukacyjnych na adaptację psychospołeczną jednostki. Zwróciła uwagę na rolę elastyczności, odporności psychicznej oraz umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych, a także na znaczenie wsparcia instytucjonalnego i środowiska rówieśniczego w procesie adaptacji. Na zakończenie sesji MA Lilia Constantinov (PUPIC w Kiszyniowie) w referacie pt. *Vocabulary Teaching Strategies as a Tool for Social Inclusion in Multicultural Educational Settings* pokazała, że przemyślane metody nauczania języka, z poszanowaniem odrębności kulturowej uczniów, sprzyjają integracji społecznej oraz budowaniu empatycznego, otwartego środowiska edukacyjnego. Posłużyła się metaforą drzewa, aby podkreślić unikalność każdego ucznia i potrzebę indywidualnego podejścia. Zwróciła uwagę, że skuteczne strategie nauczania słownictwa wspierają rozwój kompetencji międzykulturowych oraz otwartość w kontaktach społecznych.

Podczas II sekcji tematycznej pt. *Social Change, Education and Diversity – New Challenges and Practices*, której moderatorami byli prof. PhD Maria Smidova oraz Assoc. PhD Victoria Stratan, przedstawiono referaty dotyczące edukacji, migracji i różnorodności społecznej. Sesja odbyła się w formie

zdalnej, a prelegenci koncentrowali się na innowacjach edukacyjnych, integracji kulturowej oraz kształtowaniu kompetencji społecznych i cyfrowych. Assoc. Prof. PhD Victoria Stratan (PUPIC w Kiszyniowie) w swoim referacie omówiła problem obiektywizmu w ocenianiu uczniów i studentów, analizując, czy pełna obiektywność jest możliwa, czy stanowi raczej ideał do osiągnięcia. Wskazała na uwarunkowania psychologiczne, społeczne i kulturowe wpływające na subiektywność ocen, a także zaprezentowała narzędzia i procedury sprzyjające rzetelności i przejrzystości ewaluacji osiągnięć edukacyjnych. Podkreśliła znaczenie standaryzacji kryteriów oceniania, stosowania oceniania kształtującego oraz roli nauczyciela w budowaniu atmosfery sprawiedliwości i zaufania. W wymiarze praktycznym zaznaczyła konieczność szkolenia kadry dydaktycznej w zakresie etyki oceniania oraz przeciwdziałania nieświadomym uprzedzeniom. Prof. PhD Ionuț Virgil Șerban (University of Craiova, Rumunia) w referacie pt. *Mapping Nonverbal Expressions in Learning Environments for AI Development: Simulating and Detecting Deception* omówił wykorzystanie technologii sztucznej inteligencji do analizy niewerbalnych zachowań uczniów w środowisku edukacyjnym. Przedstawił wyniki badań nad wykrywaniem prób oszustwa w trakcie nauki online, zwracając uwagę na etyczne i praktyczne wyzwania związane z implementacją takich systemów w szkołach i uczelniach. PhD Malkhaz Makashvili (Ivane Beritashvili Center of Experimental Biomedicine, Ilia State University, Gruzja) w referacie pt. *Bias to the Visual Half-Field and Reading Difficulties in Primary School Pupils* zaprezentował wyniki badań nad asymetrią przetwarzania bodźców wizualnych i jej wpływem na trudności w czytaniu u uczniów szkół podstawowych. Omówił korelacje między różnicami w aktywności półkul mózgowych a problemami w nauce czytania i pisania oraz wskazał, jak wyniki tych badań mogą wspierać projektowanie programów edukacyjnych i wczesnej interwencji pedagogicznej. Następnie PhD Eng. Joanna Nowicka z Angelus Silesius University of Applied Sciences w Wałbrzychu omówiła kwestie finansowe związane z wdrażaniem zasad zrównoważonego rozwoju w instytucjach edukacyjnych. Wskazała na rozbieżności między deklaracjami polityk a rzeczywistymi kosztami modernizacji infrastruktury, wprowadzania ekologicznych technologii i programów edukacyjnych. Podkreśliła znaczenie świadomego zaangażowania kadry oraz systematycznego monitorowania efektów wprowadzanych zmian. PhD Joanna Krezel (Victoria University Business School w Melbourne) w referacie pt. *Edugration – Unique Contributions of Student Migrants* omówiła rolę studentów-migrantów jako grupy wpływającej na rozwój społeczeństw przyjmujących. Ukazała ich jako „idealnych migrantów”, posiadających kompetencje językowe, kulturowe oraz doświadczenie zawodowe zdobywane podczas studiów. Zwróciła uwagę, że w 2024 roku liczba studentów studiujących poza granicami kraju osiągnęła 6,9 mln, co znacząco wpływa na internacjonalizację uczelni,

projekty badawcze oraz rozwój otwartych społeczeństw. Jednocześnie omówiła wyzwania, z jakimi mierzą się studenci-migranci, w tym stres, bariery adaptacyjne oraz brak stabilizacji, podkreślając ich wkład w tworzenie innowacyjnych i otwartych środowisk akademickich.

Sekcja III, poświęcona zagadnieniom *Bezpieczeństwa i społeczeństwa obywatelskiego*, moderowana przez prof. dra hab. Marka Klimka (UKEN) oraz dr Joannę Wójcik-Chodorowską, zgromadziła szereg wystąpień poświęconych funkcjonowaniu społeczeństwa obywatelskiego oraz wyzwaniom związanym z bezpieczeństwem w wymiarze lokalnym i społecznym. Prof. dr hab. Marek Klimek otworzył sesję, omawiając relacje między samorządem terytorialnym a społeczeństwem obywatelskim. Zwrócił uwagę na spadek partycypacji społecznej na poziomie lokalnym, pomimo dostępności instrumentów udziału obywatelskiego, takich jak referenda, budżety obywatelskie czy konsultacje społeczne. Podkreślił, że zaangażowanie obywateli powinno wykraczać poza wybory i obejmować aktywne współdecydowanie oraz kontrolę społeczną. Profesor przypomniał historyczne odrodzenie samorządności po 1989 roku oraz wskazał bariery współczesnej aktywności obywatelskiej, takie jak niedostateczne zaufanie do organizacji społecznych czy niejednorodne ramy prawne. Podkreślił znaczenie dialogu, partnerstwa i edukacji obywatelskiej w budowaniu spójnego społeczeństwa obywatelskiego. Mgr Krzysztof Jurek w swoim wystąpieniu skoncentrował się na edukacji obywatelskiej w szkołach i jej roli w zwiększaniu zaangażowania młodzieży na poziomie lokalnym. Zwrócił uwagę na ograniczone zainteresowanie uczniów tematyką obywatelską, brak skutecznego dialogu z władzami lokalnymi oraz bariery w zdobywaniu praktycznych doświadczeń. Podkreślił, że edukacja obywatelska powinna być angażująca, powiązana z realiami lokalnymi i umożliwiać młodzieży aktywne uczestnictwo w procesach decyzyjnych. Dr inż. Maciej Fijałka przedstawił zagadnienia związane z prewencją kryminalną i jej znaczeniem dla budowania zaufania społecznego. Wyniki badań wśród studentów kryminalistyki ujawniły niski poziom świadomości obecności służb patrolowych oraz brak zgłaszania podejrzanych zachowań, co wskazuje na deficyty zaufania wobec instytucji bezpieczeństwa. Profesor podkreślił, że skuteczna prewencja wymaga transparentności działań służb oraz aktywnej współpracy społecznej. Dr Katarzyna Gucwa-Porębska skupiła się na inkluzji społecznej osadzonych i ich rodzin, prezentując dobre praktyki środowiskowe obejmujące wsparcie socjalne, aktywizację zawodową i edukację społeczną. Podkreśliła, że skuteczna reintegracja wymaga koordynacji działań instytucji publicznych z lokalnymi społecznościami oraz budowania pozytywnych relacji z otoczeniem. Dr Joanna Wójcik-Chodorowska omówiła zastosowanie dyskursu doceniającego (*appreciative inquiry*) w zarządzaniu zmianą organizacyjną. Wskazała, że metoda ta umożliwia tworzenie elastycznych i zaangażowanych społeczności poprzez koncentrację na mocnych

stronach organizacji i potencjale członków społeczności. Prelegentka przedstawiła praktyczne zastosowania tej metody w instytucjach lokalnych i projektach społecznych, wzmacniające współpracę oraz efektywność działań. Na zakończenie sesji mgr Edyta Pytel przedstawiła wstępne wyniki badań nad społeczną percepcją skuteczności podsystemów bezpieczeństwa społecznego w Polsce. Zwróciła uwagę, że współczesne rozumienie bezpieczeństwa wykracza poza kwestie militarne i obejmuje szeroki zakres stabilności życiowej, dobrostanu obywateli oraz spójności społecznej. Podkreśliła potrzebę elastycznego dostosowywania polityk publicznych do zmieniających się potrzeb społecznych oraz systematycznego monitorowania nastrojów społecznych.

Sekcja IV pt. *Zarządzanie – między teorią a praktyką*, moderowana przez prof. UKEN dr. Marka Banacha oraz dr Wiolettę Karń, umożliwiła prezentację innowacyjnych referatów o charakterze zarówno naukowym, jak i praktycznym. Prof. UKEN dr inż. Zdzisław Ludziejewski omówił przedsiębiorczość jako kategorię interdyscyplinarną, łączącą ekonomię, zarządzanie i gospodarkę, kładąc nacisk na rolę ludzi – zarówno zespołu, jak i lidera – w osiąganiu sukcesu gospodarczego. Podkreślił, że przedsiębiorczość wymaga talentu, motywacji oraz świadomego podejmowania ryzyka. Zwrócił uwagę, że rosnące znaczenie sztucznej inteligencji stwarza nowe wyzwania i zmienia zasady funkcjonowania organizacji oraz rynku. Profesor zaznaczył również potrzebę równoważenia innowacyjności z etyką biznesu i odpowiedzialnością społeczną. Dr hab. Aleksy Kowalski z Uczelni Korczaka w Warszawie w swoim referacie podkreślił rolę edukacji jako kluczowego narzędzia we współczesnym zarządzaniu. Odwołał się do filozoficznych koncepcji kształcenia i rozwoju człowieka, wskazując, że skuteczne zarządzanie wymaga nie tylko kompetencji administracyjnych, lecz również refleksji etycznej i kształtowania cnót. Dzięki temu możliwe jest integrowanie wiedzy praktycznej z mądrością decyzyjną. Prelegent zaakcentował znaczenie edukacji menedżerskiej w kontekście filozofii wychowania jako narzędzia kształtowania odpowiedzialności, innowacyjności i zdolności adaptacyjnych w dynamicznie zmieniającym się świecie społecznym i technologicznym. Dr Stanisława Jung-Konstanty z Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie przedstawiła zagadnienie zarządzania realnym bezpieczeństwem w szkołach w czasie zmiany systemowej. Podkreśliła, że bezpieczeństwo szkolne ma charakter wielowymiarowy – obejmuje zarówno formalne procedury i normy, jak i realny stan wynikający z obserwowalnych działań, relacji i środowiska szkolnego. Zwróciła uwagę, że reorganizacja systemu edukacji, w tym likwidacja gimnazjów, znacząco wpływała na poziom bezpieczeństwa, a jego skuteczne zarządzanie wymaga spójnego działania w obszarach bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego, informacyjnego oraz proceduralnego, z aktywnym udziałem całej społeczności szkolnej.

Dr Karolina Jarosz z Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie przedstawiła temat *Case Management w centrach usług społecznych*, akcentując kluczową rolę case managera w zapewnieniu spersonalizowanego wsparcia mieszkańcom. W swoim wystąpieniu omówiła kolejne etapy procesu zarządzania przypadkiem – od planowania indywidualnych usług społecznych, przez ich realizację, aż po ocenę jakości świadczonego wsparcia. Podkreśliła znaczenie dostosowania działań do rzeczywistych potrzeb beneficjentów.

Mgr Marta Łaszczyk-Lichoń przedstawiła zagadnienia związane z zarządzaniem jakością usług społecznych w centrach usług społecznych (CUS), akcentując konieczność adaptacji polityki społecznej do współczesnych wyzwań, takich jak kryzysy społeczne, problemy zdrowia psychicznego czy napływ uchodźców. Zwróciła uwagę na brak ujednoliconych standardów jakości, co wymaga od CUS samodzielnego kształtowania procedur uwzględniających lokalne potrzeby, współpracy międzysektorowej oraz etykę. Podkreśliła, że jakość usług powinna opierać się na trzech filarach: dostępności, skuteczności oraz aktywnym udziale mieszkańców w planowaniu i ewaluacji oferowanych działań. Na zakończenie sesji Mgr Katarzyna Anna Bialecka-Urbańska, prezes Stowarzyszenia Familiaris, przedstawiła zagadnienia strategicznego zarządzania organizacją polonijną, której misją jest wsparcie Polonii i emigrantów. Wskazała, że działalność stowarzyszenia obejmuje obszary towarzystwa, edukacji, doradztwa oraz badań naukowych, a realizacja projektów opiera się na narzędziach strategicznych, takich jak analiza SWOT czy cele SMART. Zaznaczyła również znaczenie profesjonalizmu, budowania zaufania oraz współpracy z partnerami – w tym Konsulatem RP i Polską Misją Katolicką – w ramach projektów finansowanych z grantów i programów polonijnych.

V sekcja tematyczna pt. *Współczesne aspekty edukacji i środowiska pracy* była moderowana przez prof. UMCS dr hab. Małgorzatę Kuśpit oraz dra Marka Kawę. Podczas sesji poruszono kluczowe zagadnienia dotyczące psychologii pracy, wpływu technologii na rynek zatrudnienia, etyki zawodowej oraz komunikacji społecznej. Prof. UMCS dr hab. Małgorzata Kuśpit (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) w wykładzie *Konformizm i nonkonformizm a psychospołeczne warunki pracy* zwróciła uwagę, że postawa twórcza zależy od indywidualnego odbioru środowiska pracy, które może wspierać kreatywność lub prowadzić do frustracji. Badania przeprowadzone na grupie 60 osób wykazały, że nonkonformizm sprzyja elastyczności, niezależności oraz motywacji do podejmowania wyzwań zawodowych. Dr Marek Kawa (Uczelnia Korczaka – Akademia Nauk Stosownych w Warszawie) w prelekcji *The Impact of Advanced Technology on Changes in Labor Markets and Competences in Poland* omówił wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji i automatyzacji, na rynek pracy. Podkreślił konieczność zdobywania

nowych kompetencji oraz adaptacji do gospodarki 4.0, w której automatyzacja zwiększa zapotrzebowanie na specjalistów w zawodach trudnych do zautomatyzowania. Dr Katarzyna Jagielska (UKEN w Krakowie) w referacie *Młódzież akademicka w obliczu wyzwań rynku pracy* podkreśliła, iż młodzież akademicka, planująca swoją karierę zawodową, stoi w obliczu wielu wyzwań, jakie stawia przed nimi rynek pracy. Wywołane są one przyspieszającym postępem technologicznym, polaryzacją i niepewnością zatrudnienia. Na rynku pracy ważne są nie tylko kwalifikacje potwierdzone dyplomami, ale również kompetencje, które wspierają jednostkę w planowaniu i rozwijaniu kariery zawodowej. W wystąpieniu skoncentrowano się głównie na zasobach osobistych młodzieży akademickiej i odniesiono je do kompetencji niezbędnych na współczesnym rynku pracy. Zaprezentowała wyniki badań przeprowadzonych w roku akademickim 2023/2024 wśród młodzieży akademickiej reprezentującej różne ośrodki w Polsce. W badaniu wzięło udział 665 osób. Otrzymane wyniki badań prowadzą do wniosków, że należy podjąć działania mające na celu wzmocnienie zasobów osobistych studentów, co zwiększy ich szanse na skuteczną tranzycję na rynek pracy. Dr Łukasz Jurek (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu) w referacie *Problem nadużywania absencji chorobowej w Polsce* zwrócił uwagę na niski poziom kontroli oraz trudności diagnostyczne, które obniżają efektywność systemu i wymagają poprawy. **Dr Iwona Werner (Uniwersytet WSB Merito w Poznaniu) przedstawiła koncepcję job craftingu – samodzielnego kształtowania pracy przez pracowników – podkreślając, że nadanie pracy osobistego sensu i przekształcenie zadań pozytywnie wpływa na dobrostan, motywację oraz efektywność zespołu. Omówiła praktyczne aspekty implementacji job craftingu i czynniki sprzyjające jego skuteczności.** Dr Przemysław Ligenza (UKEN w Krakowie) w referacie *Rola CEO w zarządzaniu przez wartości* wskazał na znaczenie kultury organizacyjnej opartej na wspólnych wartościach i zaangażowaniu pracowników. Podkreślił, że skuteczne przywództwo wymaga pokory, współdziałania i wiary w wartości osobiste oraz organizacyjne. Dr Iwona Lupa-Wójcik (UKEN w Krakowie) w referacie *Kierowcy tirów w cieniu hejtu: jak kampanie w mediach społecznościowych mogą zmieniać postawy społeczne wobec kontrowersyjnych zawodów* omówiła wpływ kampanii społecznych na wizerunek grup zawodowych, wskazując, że odpowiednio prowadzona narracja w mediach społecznościowych może skutecznie zmieniać postrzeganie danej grupy.

VI sekcja tematyczna pt. *Spółeczeństwo starzejące się i wsparcie seniorów* była moderowana przez prof. dr hab. Olenę Kovalenko oraz dra hab. Krzysztofa Trębskiego i poświęcona została aspektom społecznym, zdrowotnym oraz instytucjonalnym związanym ze starzeniem się populacji. Prof. dr hab. Olena Kovalenko (UKEN w Krakowie) w prelekcji *Dobrostan psychologiczny pracowników socjalnych świadczących usługi osobom starszym i ich satysfakcja*

z życia omówiła wielowymiarowy dobrostan psychiczny pracowników socjalnych, obejmujący m.in. pozytywne relacje, autonomię, sens życia oraz rozwój osobisty. Badania wykazały, że poziom dobrostanu nie zależy od miejsca zamieszkania ani wieku, natomiast wyższe wykształcenie wiąże się z większym rozwojem osobistym. Podkreślono znaczenie kompetencji emocjonalnych w pracy z seniorami. Dr hab. Krzysztof Trębski (Uniwersytet Trnavski, Słowacja) w referacie *Starzenie się społeczeństwa jako wyzwanie dla polityki społecznej i pracy socjalnej na Słowacji* przedstawił konsekwencje niskiego przyrostu naturalnego i migracji, w tym zmniejszenie zasobów siły roboczej oraz wzrost liczby osób starszych. Zwrócił uwagę na potrzebę wspierania aktywnego starzenia się, rozwijania więzi międzypokoleniowych oraz wdrożenia elastycznych form zatrudnienia i kompleksowego systemu wsparcia seniorów. Dr Renata Miszczuk (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) w referacie *Wsparcie społeczne osób po 60. roku życia – analiza działań w kontekście jakości życia* wskazała na znaczenie aktywizacji seniorów poprzez uniwersytety trzeciego wieku, kluby seniora i programy takie jak Dom Seniora+. Podkreśliła, że aktywności te zmniejszają samotność, zwłaszcza na obszarach wiejskich, i zwiększają uczestnictwo seniorów w życiu społecznym. Dr Kornelia Czerwińska (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie) w referacie *Seniorzy tracący wzrok – wyzwania w zakresie polityki społecznej* omówiła trudności osób starszych niewidomych lub niedowidzących, w tym ograniczenia w samodzielnym funkcjonowaniu, izolację społeczną oraz problemy z dostępem do wsparcia. Podkreśliła rolę instytucji publicznych i organizacji pozarządowych w tworzeniu programów edukacyjnych, integracyjnych i wsparcia socjalnego. Dr n. med. Anna Mirczak w referacie *Teleopieka jako nowoczesne narzędzie wsparcia osób starszych i niesamodzielnych w kontekście deinstytucjonalizacji usług społecznych* omówiła różnorodne formy teleopieki – od przycisków alarmowych po inteligentne systemy monitorujące – oraz bariery jej wdrażania, takie jak brak wiedzy, obawy o prywatność czy niskie kompetencje cyfrowe. Podkreśliła znaczenie integracji teleopieki z systemem pomocy społecznej i ochrony zdrowia oraz jej profilaktycznej roli w zapewnianiu niezależności, bezpieczeństwa i jakości życia seniorów. Mgr Paweł Rabiej (Uczelnia Korczaka) w referacie *Wdrożenia teleopieki jako przełomowe doświadczenie przełamujące opory instytucji pomocy społecznej i odbiorców usług społecznych wobec technologii* wskazał, że wdrażanie teleopieki wymaga edukacji i wsparcia organizacyjnego, a jej skuteczność zależy od integracji z systemem wsparcia społecznego i ochrony zdrowia. Mgr Hanna Milewska-Wilk (Instytut Rozwoju Miast i Regionów) w referacie *Cohousing jako rozwiązanie z zakresu usług społecznych – nie tylko dla seniorów* zaprezentowała innowacyjną koncepcję wspólnotowego mieszkalnictwa wspieranego. Cohousing sprzyja większej samodzielności, umożliwia

współdzielenie przestrzeni i zasobów oraz ułatwia dostęp do usług, co jest szczególnie korzystne dla osób starszych.

VII sekcja tematyczna pt. *Pomoc społeczna i praca socjalna – praktyki, idee, kierunki rozwoju* była moderowana przez prof. UKEN dr. hab. Czesława Kłaka oraz dr Joannę Lizut. Sekcja skoncentrowała się na wyzwaniach współczesnego systemu pomocy społecznej oraz potrzebach kadrowych i edukacyjnych pracowników socjalnych. Prof. UKEN dr hab. Czesław Kłak w referacie *Wiktymologiczne aspekty bezdomności w przedstawionych badaniach* omówił szczególne zagrożenia osób bezdomnych, w tym kobiet, seniorów i osób z niepełnosprawnościami, które są narażone na przestępstwa o charakterze systematycznym i celowym. Podkreślił konieczność zwiększenia ochrony oraz wsparcia tej grupy. Dr Joanna Lizut (Uczelnia Korczaka) w referacie *Potrzeby szkoleniowe pracowników pomocy społecznej. Raport z badań* zwróciła uwagę na problemy kadrowe w systemie pomocy społecznej, w tym brak spójnego systemu szkoleń, starzenie się kadr, przeciążenie obowiązkami administracyjnymi oraz niski poziom cyfryzacji. Podkreśliła konieczność integracji szkoleń z praktyką zawodową oraz rozwijania kompetencji cyfrowych pracowników. Dr Dominika Sozańska (UKEN) w wystąpieniu *Prawidłowe odżywianie a wykluczenie społeczne* omówiła związek wykluczenia społecznego z nieprawidłowym odżywianiem i podkreśliła potrzebę rozszerzenia programów dożywiania, edukacji żywieniowej oraz współpracy sektora edukacji, pomocy społecznej i organizacji pozarządowych. Dr Łukasz Cywiński (UKEN) w referacie *Zaufanie do systemu pomocy społecznej w Polsce* wskazał na niski poziom zaufania młodych osób do instytucji pomocy społecznej oraz konieczność dostosowania oferty do ich oczekiwań, poprawy dostępności usług i komunikacji w celu budowania pozytywnego wizerunku systemu. Dr Mariusz Gajewski (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie) w referacie *Między euforią a frustracją: osobiste i społeczne konteksty motywacji do osiągnięć akademickich w narracjach studentów* przedstawił znaczenie indywidualizacji podejścia do studentów, tworzenia środowiska sprzyjającego samodzielności oraz rozwijaniu kompetencji miękkich, co przeciwdziała frustracji akademickiej i wzmacnia zaangażowanie młodych ludzi. Mgr Aleksandra Dudzik (UKEN) w referacie *Doświadczenia młodego pokolenia z systemem pomocy społecznej na przykładzie studentów z Małopolski* wskazała na bariery w korzystaniu z usług pomocy społecznej, takie jak brak informacji, obawa przed stygmatyzacją i nieufność wobec instytucji. Podkreśliła potrzebę wzmocnienia świadomości i poprawy komunikacji oraz integracji działań edukacyjnych i społecznych. W referacie *Praca socjalna w oczach uczniów szkół średnich* studentki UKEN, Wiktoria Adamek i Maria Franelak, przedstawiły wyniki badań wskazujące na niską znajomość zawodu pracownika socjalnego wśród młodzieży, przy jednoczesnym zainteresowaniu tematyką. Podkreśliły, że wczesne wprowadzenie wiedzy o pracy socjalnej w programach szkolnych

może rozwijać postawy prospołeczne i zwiększać świadomość obywatelską młodzieży. Sekcja VII podkreśliła potrzebę kompleksowego podejścia do rozwoju pracy socjalnej, obejmującego zarówno poprawę systemu wsparcia i szkoleń, jak i dostosowanie działań do zmieniających się potrzeb różnych grup społecznych. Uczestnicy zgodzili się, że kluczowe jest integrowanie wiedzy naukowej z praktyką oraz tworzenie elastycznych i innowacyjnych rozwiązań w obszarze polityki społecznej i pracy socjalnej

VIII sekcja tematyczna pt. *Usługi społeczne i wsparcie w zróżnicowanych kontekstach społecznych* była moderowana przez prof. UR dr. hab. Piotra T. Nowakowskiego oraz dr Ewelinę Zdebską. Sekcja skupiła się na wyzwaniach i kierunkach rozwoju usług społecznych w różnych kontekstach społecznych, z uwzględnieniem aspektów historycznych, instytucjonalnych, lokalnych oraz związanych z technologią. Prof. UKEN dr hab. Beata Ziębińska w wykładzie *Usługi opiekuńcze z perspektywy historycznej i współczesnych uwarunkowań społeczno-demograficznych i politycznych* przedstawiła analizę usług opiekuńczych w Polsce w latach 1918–2015. Zwróciła uwagę na regionalne zróżnicowanie, dominację usług środowiskowych i stacjonarnych oraz spadek liczby świadczonych usług przy rosnącym zapotrzebowaniu. Zarekomendowała rozwój usług asystenckich i rehabilitacyjnych oraz wyrównanie dostępu do usług w całym kraju, podkreślając znaczenie wyciągania wniosków z przeszłości dla kształtowania nowoczesnej polityki społecznej. Dr inż. Anita Richert-Kaźmierska z Politechniki Gdańskiej i Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w referacie *Miejsce zamieszkania ma znaczenie, czyli o nierównej dostępności do usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów na przykładzie opieki wytchnieniowej w gminach województwa pomorskiego* omówiła problem nierównej dostępności usług opieki wytchnieniowej w gminach województwa pomorskiego. Podkreśliła brak systemowego i finansowego podejścia oraz kluczową rolę samorządów lokalnych, zwracając uwagę na potrzebę standaryzacji usług i ustalenia jednolitej wartości dofinansowań, a także współpracy międzysektorowej. Prof. UKEN dr Józefa Matejek w referacie *Dzieci w rodzinnej opiece zastępczej – wychowanie, edukacja, obszary wsparcia* skupiła się na sytuacji dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, wskazując na wyzwania rozwojowe oraz potrzebę wsparcia obejmującego edukację, wychowanie i rozwój emocjonalny. Podkreśliła znaczenie inwestowania w profesjonalne wsparcie opiekunów w celu podniesienia jakości życia dzieci. Dr Ewelina Zdebska (UKEN w Krakowie) w prelekcji *Wyzwania polityki społecznej w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi* zwróciła uwagę na deficyty instytucjonalne, niskie wynagrodzenia, brak integracji systemów opieki oraz duże obciążenie rodzin. Apelowała o kompleksową reformę polityki społecznej, uwzględniając wsparcie środowiskowe, rodzinne oraz włączanie technologii wspierających opiekę środowiskową. Dr Grzegorz Sudoł (UKEN w Krakowie) w referacie *Podmiot ekonomii społecznej*

jako organizacja w permanentnym procesie uczenia się przedstawił podmioty ekonomii społecznej jako organizacje uczące się, które muszą nieustannie adaptować się do zmieniającego się otoczenia. Podkreślił rolę systemowego wsparcia w rozwoju kompetencji, szkoleń oraz kultury organizacyjnej sprzyjającej innowacjom i współpracy. Marcelina Pietruszka z Uniwersytetu Rzeszowskiego w referacie *Zarządzanie w usługach społecznych w erze mediów i globalizacji: nowe kompetencje i strategie* omówiła wyzwania zarządzania usługami społecznymi w kontekście globalizacji i cyfryzacji. Wskazała na konieczność rozwijania nowych kompetencji liderów, integracji lokalnych działań z globalnymi trendami, a także wykorzystania innowacyjnych narzędzi cyfrowych w celu poprawy jakości i dostępności usług społecznych.

IX sekcja tematyczna pt. *Konteksty społeczne energii, środowiska i turystyki* była moderowana przez dr hab. Aleksandrę Jadach-Sepioło oraz dr Franciszka Mroza. Sekcja poświęcona była interdyscyplinarnym wyzwaniom związanym z polityką społeczną, ochroną środowiska i turystyką, podkreślając powiązania między problemami energetycznymi, środowiskowymi a potrzebami społecznymi. Dr hab. Aleksandra Jadach-Sepioło w referacie *Ubóstwo energetyczne jako problem polityki społecznej i wyzwanie dla pracy socjalnej* omówiła ograniczony dostęp do energii niezbędnej do podstawowych potrzeb życiowych, wskazując, że zjawisko to dotyczy szczególnie osób starszych, rodzin wielodzietnych, osób z niepełnosprawnościami i mieszkańców obszarów wiejskich. Zwróciła uwagę na potrzebę systemowych rozwiązań obejmujących wsparcie finansowe, edukację energetyczną, dostęp do taniej i ekologicznej energii oraz integrację działań pracy socjalnej z edukacją środowiskową. Jej wystąpienie uwypukliło, że zrozumienie zjawiska ubóstwa energetycznego jest dziś niezbędne dla skutecznej polityki społecznej i pracy socjalnej. Dr hab. Bożena Sowa w referacie *Wpływ wojny w Ukrainie na import i ceny gazu w Polsce* przedstawiła konsekwencje konfliktu zbrojnego dla bezpieczeństwa energetycznego kraju. Wskazała na konieczność dywersyfikacji źródeł gazu, zwiększenie importu LNG oraz rozwój OZE i termomodernizacji, podkreślając znaczenie integracji polityki energetycznej z polityką społeczną w długofalowej perspektywie. Dr Franciszek Mróz w referacie *Społeczne, kulturowe i religijne konteksty caminofilii* przybliżył fenomen pielgrzymowania Camino de Santiago, pokazując jego wielowymiarowość – jako akt religijny, formę osobistej refleksji, kontaktu z naturą oraz potrzeby ucieczki od codzienności. Wskazał, że pielgrzymowanie łączy aspekty duchowe, społeczne i kulturowe, a jego praktyka może mieć zarówno pozytywne, jak i potencjalnie ryzykowne skutki dla uczestników. Dr Przemysław Jura w referacie *Wpływ rozwiązań AI na procesy zarządzania w branży ochrony środowiska* omówił zastosowanie sztucznej inteligencji w przewidywaniu zanieczyszczeń, optymalizacji zużycia energii, monitorowaniu przyrody oraz analizie zmian klimatycznych. Podkreślił potrzebę nowych kompetencji, przemysłanej

legislacji oraz integracji technologii z polityką ochrony środowiska i potrzebami społecznymi. Dr Bogumiła Grzebyk w wystąpieniu *Finansowanie i zarządzanie obszarami przyrodniczo-cennymi w Polsce* przedstawiła mechanizmy finansowania parków narodowych, rezerwatów i obszarów Natura 2000, omawiając wyzwania związane z turystyką, presją urbanizacyjną i zmianami klimatycznymi. Zwróciła uwagę na znaczenie współpracy z lokalnymi społecznościami i promowania ekoturystyki dla zrównoważonego zarządzania tymi terenami. Mgr Mateusz Młyński w referacie *Rozwiązanie problemu ubóstwa energetycznego poprzez działania inwestycyjne w ochronie środowiska* wskazał, że inwestycje w efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii – takie jak termomodernizacja, panele fotowoltaiczne czy pompy ciepła – mogą skutecznie ograniczać ubóstwo energetyczne. Podkreślił potrzebę integracji polityki ekologicznej z polityką społeczną jako kierunku przyszłościowego dla państw i samorządów.

X sekcja tematyczna pt. *Od wojny po integrację – refleksje nad zarządzaniem, edukacją i społeczną odpowiedzialnością* była moderowana przez dra hab. Józefa Młyńskiego, prof. UKEN, oraz dr Annę Mróz i prowadzona w formie hybridowej – online i offline. Ze względu na obiektywne przyczyny nie wszyscy zaplanowani prelegenci mogli uczestniczyć. Sekcja skupiła się na zagadnieniach związanych z edukacją, wsparciem społecznym, integracją uchodźców, innowacjami w nauczaniu oraz kwestiami społecznymi w kontekście wojny i nierówności. Prof. dr hab. Bogusław Grużewski (Litewskie Centrum Nauk Społecznych) w referacie *Czynniki dobrostanu społecznego studentów: analiza porównawcza państw bałtyckich i Polski* przedstawił porównanie dobrostanu społecznego studentów w Polsce i krajach bałtyckich, podkreślając znaczenie wsparcia akademickiego, relacji rówieśniczych oraz aktywności społecznej w budowaniu jakości życia młodych ludzi. Prof. dr hab. Yuriy Pachkovskyy (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki) w referacie *Odporność społeczna ukraińskich rodzin w obliczu wojny* omówił mechanizmy adaptacyjne i strategie odporności rodzin ukraińskich wobec skutków wojny, wskazując na rolę więzi rodzinnych, lokalnych sieci wsparcia oraz instytucji państwowych i organizacji pozarządowych. Prof. dr hab. Volodymyr Shvets, również z Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. I. Franki, w referacie *Ocena strat dziedzictwa kulturowego Ukrainy w wyniku rosyjskiej agresji* omówił skalę zniszczeń dziedzictwa kulturowego Ukrainy, podkreślając potrzebę dokumentacji, cyfryzacji zabytków oraz międzynarodowego wsparcia w ochronie i odbudowie kultury. Dr Katarzyna Stankiewicz (UKSW w Warszawie) w referacie *Między izolacją a integracją uczniów uchodźczych z Ukrainy w Polsce. Przykład SzkoUA – Warszawskiej Szkoły Ukraińskiej* przedstawiła problemy adaptacyjne i edukacyjne uchodźców w polskich szkołach oraz działania integracyjne prowadzone przez Warszawską Szkołę Ukraińską, podkreślając znaczenie indywidualnego wsparcia i środowiska rówieśniczego. Prof. KUL dr hab.

Małgorzata Gruchoła w referacie *Robotyka społeczna w edukacji: perspektywa komunikacyjna* omówiła zastosowanie robotyki w edukacji oraz jej wpływ na komunikację nauczyciel–uczeń, wskazując wyzwania związane z integracją nowych technologii i potrzebą szkoleń kadry pedagogicznej. Dr Anna Mróz (UKEN w Krakowie) w referacie *Wspieranie nauczycieli jako strategiczny element jakości szkoły* podkreśliła znaczenie programów mentoringowych, szkoleń oraz narzędzi wspierających rozwój zawodowy nauczycieli, wskazując na bezpośredni wpływ kompetencji i satysfakcji nauczycieli na jakość kształcenia. Dr Rafał Bakalarczyk (Instytut Pracy i Spraw Socjalnych w Warszawie) w referacie *Wsparcie i usamodzielnienie dorosłych wychowanków pieczy zastępczej jako jedno z wyzwań współczesnej polityki społecznej* omówił dostępne programy wsparcia dla dorosłych wychowanków pieczy zastępczej, podkreślając konieczność indywidualnego podejścia i budowania sieci wsparcia instytucjonalnego i społecznego. Prof. Rosaura Navajas Seco (Complutense University of Madrid) w referacie *Educating the Educator: Building Emotional and Resilient Capacities for the Future* przedstawiła strategie rozwijania kompetencji emocjonalnych i odporności psychicznej nauczycieli, akcentując konieczność wsparcia psychologicznego i szkoleń rozwojowych jako fundamentu jakości nauczania. PhD Yumna Ali (Hazara University, Pakistan) w referacie *Perceived Belongingness, Athletic Identity and Vulnerability in Para Pentathletes – Mediation of Social Inclusion in Sports Education* zwróciła uwagę na rolę poczucia przynależności i integracji społecznej w edukacji sportowej osób z niepełnosprawnością, podkreślając wpływ włączenia społecznego na samoocenę i rozwój uczestników. PhD Enkeleida Pulaj (Universiteti „Aleksandër Moisiu” Durrës, Albania) w referacie *Socio-Cultural Influences and Legal Evolution in Albania: Unraveling the Status of Women and Persistent Gender Gaps* omówiła wpływ czynników społeczno-kulturowych na pozycję kobiet w Albanii, ewolucję prawa w zakresie równouprawnienia oraz istniejące luki w praktyce, wskazując na konieczność dalszych reform i działań edukacyjnych.

Po zakończeniu równoległych sekcji tematycznych odbyło się sprawozdanie z ich prac oraz podsumowanie konferencji, które moderowali dr hab. Beata Ziębińska, prof. UKEN, oraz dr hab. Marek Klimek, prof. UKEN. Drugi dzień II Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Konteksty Polityki Społecznej i Pracy Socjalnej. Polityka – Zarządzanie – Edukacja* zgromadził ekspertów z Polski i zagranicy, którzy podejmowali interdyscyplinarne zagadnienia z zakresu polityki społecznej, edukacji, zarządzania i pracy socjalnej. W ramach sesji plenarnej oraz dziesięciu sekcji tematycznych poruszono m.in. kwestie liderstwa i kompetencji menedżerskich w sektorze społecznym, edukacji międzykulturowej i cyfrowej, migracji i różnorodności społecznej, partycypacji obywatelskiej, wyzwań rynku pracy, starzenia się społeczeństw, pomocy społecznej oraz nierówności w dostępie do usług.

Wydarzenie naukowe zakończył w imieniu organizatorów przewodniczący II Międzynarodowej Konferencji Naukowej, dr hab. Józef Młyński, prof. UKEN. W swoim wystąpieniu podkreślił, że konferencja zgromadziła 120 prelegentów z Polski, Europy i świata, reprezentujących 22 ośrodki naukowe, oraz prawie 500 uczestników – studentów i przedstawicieli różnych instytucji społecznych z kraju i zagranicy. Zwrócił uwagę, że konferencja była nie tylko przestrzenią wymiany wiedzy, lecz także forum budowania relacji między naukowcami, praktykami i decydentami. Wielogłos w podejmowanych tematach uwypuklił złożoność i dynamikę współczesnych wyzwań społecznych – od lokalnych problemów zarządzania usługami publicznymi po globalne procesy migracyjne i cyfrową transformację edukacji. Istotnym aspektem była również refleksja nad rolą wartości, empatii i sprawczości – zarówno w pracy socjalnej, jak i w zarządzaniu. Wydarzenie podkreśliło znaczenie podejścia zintegrowanego i wielowymiarowego, w którym wiedza akademicka wspiera działania praktyczne, a innowacje technologiczne i społeczne przyczyniają się do budowania bardziej sprawiedliwego i zrównoważonego świata. Zwrócono również uwagę na potrzebę współpracy międzynarodowej, elastyczności systemowej oraz wdrażania innowacyjnych rozwiązań w odpowiedzi na zmieniające się realia społeczne. Wnioski z obrad pokazały znaczenie współdziałania teorii i praktyki, konieczność wzmacniania kompetencji społecznych oraz budowania otwartego i włączającego społeczeństwa. Konferencja zakończyła się wspólnym lunchem, który stał się okazją do swobodnych rozmów i wymiany refleksji. Uczestnicy dzielili się swoimi wnioskami, dyskutując o tym, co najbardziej ich poruszyło i jak zdobytą wiedzę mogą wykorzystać w praktyce. Na zakończenie przewodniczący konferencji złożył wyrazy wdzięczności wszystkim naukowcom, badaczom i praktykom, jednocześnie zapraszając uczestników na kolejną konferencję, która odbędzie się w 2027 r.

dr hab. Józef Młyński, prof. UKEN

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

e-mail: jozef.mlynski@uken.krakow.pl

ORCID: 0000-0002-2475-9658

Gabriela Szarek

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

e-mail: gabriela.szarek@student.up.krakow.pl

ORCID: 0009-0005-1681-3991